

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Τηλ. επικ.: 213 130 7633 / 7628
Email: koinovouleftikos@justice.gov.gr

Αθήνα, 28- 12- 2023

Αρ. Πρωτ.: 172

Προς:

Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοιν.:

1. Υπουργό Ανάπτυξης
2. Υπουργό Εθνικής Άμυνας
3. Υπουργό Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών
4. Υπουργό Εργασίας
και Κοινωνικής Ασφάλισης
5. Υπουργό Εσωτερικών
6. Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής
και Οικογένειας
7. Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού
8. Υπουργό Πολιτισμού
9. Υπουργό Προστασίας του Πολίτη
10. Υπουργό Υγείας
11. Υπουργό Υποδομών και
Μεταφορών
12. Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης
13. Βουλευτή: κ. Γ. Καρασμάνη
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Αναφορά: 774/06-12-2023

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 774/06-12-2023 Αναφοράς, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο βουλευτής κ. Γ. Καρασμάνης, και του επ' αυτής συνημμένου υπομνήματος (αρ. πρωτ. 2445/782/01-12-2023), της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών, σχετικά με τα κυριότερα προβλήματα των ατόμων με προβλήματα όρασης ανά Υπουργείο και τις προτεινόμενες λύσεις, σας γνωρίζουμε -κατά λόγο αρμοδιότητας- τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης με αίσθημα σεβασμού προς τα άτομα με αναπηρία έχει εντάξει στο Ετήσιο Σχέδιο Δράσης του και υλοποιεί σημαντικές παρεμβάσεις, τόσο νομοθετικές όσο και σε επίπεδο υποδομών, για την ισότιμη και χωρίς αποκλεισμούς συμμετοχή όλων των πολιτών στην κοινωνική και οικονομική ζωή και για την άρση των εμποδίων που καθιστούν δυσκολότερη την πρόσβαση των Ατόμων με Αναπηρία στις υπηρεσίες της Δικαιοσύνης.

Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο εξέδωσε πρόσφατα τον **ν. 5023/2023 (Α'34): «Αρχή της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, επικαιροποίηση της ορολογίας του Αστικού Κώδικα, του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, του Ποινικού Κώδικα, του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, του Κώδικα Συμβολαιογράφων και του ν. 4478/2017, για την εναρμόνισή της με τη Σύμβαση για τα**

Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία που κυρώθηκε με τον ν. 4074/2012 και λοιπές διατάξεις για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη των ατόμων με αναπηρία». Με τον νόμο αυτόν προωθείται α) η πλήρης συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία ή χρόνια πάθηση στην κοινωνική και οικονομική ζωή της χώρας μέσω της επέκτασης και κατοχύρωσης της γενικής αρχής της ίσης μεταχείρισης, β) η απαλοιφή υποτιμητικών και στερεοτυπικών εκφράσεων για τα άτομα με αναπηρία στα βασικά νομοθετήματα και η εναρμόνισή τους με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία που κυρώθηκε με τον ν. 4074/2012 (Α' 88), γ) η εναρμόνιση των διατάξεων και της ορολογίας που χρησιμοποιείται στον Ποινικό Κώδικα, τον Αστικό Κώδικα, τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και τους Κώδικες Δικονομίας, με την προσέγγιση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και τη σύνταξη αναφοράς με τα συμπεράσματα και δ) η άμεση και αποτελεσματική πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στη δικαιοσύνη. Σημειώνεται ιδιαίτερα η διάταξη με την οποία προβλέπεται η πρόσβαση του συνόλου των ατόμων με ποσοστό αναπηρίας άνω του 67% στη νομική βοήθεια, ανεξαρτήτως του ύψους των εισοδημάτων τους.

Παράλληλα, έχει προγραμματιστεί και επίκειται, εντός του πρώτου τριμήνου του νέου έτους, η σύσταση Ομάδας Εργασίας με αντικείμενο τη μελέτη και ενίσχυση συνολικά του νομικού πλαισίου της δικαστικής συμπαράστασης και την επανεξέταση του θεσμού της «υποστηριζόμενης δικαιοπρακτικής ικανότητας» με την υιοθέτηση εν γένει συναφών καλών πρακτικών.

Στο επίπεδο, επίσης, της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στις υπηρεσίες της Δικαιοσύνης το Υπουργείο, μετά από πρόταση της αρμόδιας για την προσβασιμότητα στα δικαστήρια Ομάδας Εργασίας, εισήγαγε με το άρθρο 22 του ν. 5023/2023 τον ορισμό ενός δικαστικού υπαλλήλου ανά δικαστική υπηρεσία ως υπεύθυνου για ζητήματα προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία, ενημέρωσής τους και διευκόλυνσης της εξυπηρέτησής τους. Τα δικαστήρια και οι εισαγγελίες έχουν ανταποκριθεί, σε μεγάλο βαθμό, στον ορισμό των υπευθύνων, με τη συνδρομή των οποίων πραγματοποιείται, παράλληλα με την καταγραφή των κτιρίων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, και η καταγραφή των σχετικών με την προσβασιμότητα προδιαγραφών στη πλατφόρμα "Καταγραφής κτηρίων δημόσιου ενδιαφέροντος" του ΤΕΕ.

Περαιτέρω, το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει σχεδιάσει και πραγματοποιεί πρόγραμμα με χρηματοδότηση ΕΣΠΑ για τη βελτίωση των υποδομών 150 κτιριακών εγκαταστάσεων του χώρου ευθύνης του, με κυριότερο αυτών στην παλιά Σχολή Ευελπίδων, όπου λειτουργεί το μεγαλύτερο Πρωτοδικείο της χώρας, προκειμένου να καταστεί εύκολη η πρόσβαση όλων τόσο στα δικαστικά κτίρια όσο και στους χώρους εντός αυτών. Για τον λόγο αυτό άλλωστε, πριν την εκτέλεση επισκευαστικών έργων στα υφιστάμενα κτίρια, συνιστάται η σύνταξη και υλοποίηση μελετών για την προσαρμογή του κτιρίου στις ισχύουσες για την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία διατάξεις (Σχετ. άρθρο 26 Ν.4067/2012 ΦΕΚ 79/Α', όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) ενώ επίκειται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης (Κ.Υ.Α.) με την οποία ανατίθεται στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας η έκδοση Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίων για τα κτίρια του Υπουργείου Δικαιοσύνης, διαδικασία η οποία θα περιλάβει μελέτες προσβασιμότητας.

Αξίζει, επίσης, να σημειωθεί ότι βασική προϋπόθεση για την ανέγερση των νέων Δικαστικών Μεγάρων, όπως του Πειραιά - η κατασκευή του οποίου θα εκκινήσει εντός του

πρώτου εξαμήνου του 2024 - και των νέων Δικαστικών Μεγάρων Ηρακλείου, Λαμίας, Βόλου, Έδεσσας, Σερρών και Κιλκίς, αποτελεί η πλήρωση των απαραίτητων για την προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρία προδιαγραφών.

Τέλος, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, συμμετέχοντας ενεργά στην κατάρτιση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, έχει προτείνει και υλοποιεί ποικίλες δράσεις που καλύπτουν το σύνολο των στόχων αρμοδιότητάς του και ειδικότερα αυτούς που περιέχονται στον Πυλώνα II – Στόχο 16 και Πυλώνα IV – Στόχο 26. Προς επίρρωση αυτού, σας γνωρίζουμε ότι έχει ενταχθεί στο ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2024 του Υπουργείου Δικαιοσύνης αριθμός έργων που ανταποκρίνεται στον ανωτέρω σκοπό με σημαντικότερο για τους τυφλούς και τα άτομα με προβλήματα όρασης το έργο που αφορά στη δυνατότητα ηχητικής ανάγνωσης και μεταβολής μεγέθους γραμματοσειρών των ιστοσελίδων αρμοδιότητας του Υπουργείου και των δικαστικών υπηρεσιών.

Περαιτέρω σημειώνεται ότι:

- Το Υπουργείο Δικαιοσύνης προωθεί τη ψηφιοποίηση της Δικαιοσύνης με την επέκταση της ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων, λήψης πιστοποιητικών και αποφάσεων που θα καταστήσει ευκολότερη την εξ αποστάσεως πρόσβαση όλων στις υπηρεσίες της.
- Ο “Οδηγός για τα Δικαιώματα των θυμάτων Ρατσιστικού εγκλήματος”, ο οποίος καταρτίστηκε στο πλαίσιο του έργου: «Αναπτύσσοντας μια ολοκληρωμένη στρατηγική ενάντια στο ρατσισμό, τη μισαλλοδοξία και τα εγκλήματα μίσους», και περιλαμβάνει επαρκείς πληροφορίες για το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, εκδόθηκε - με πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης - και σε μορφή Braille, με στόχο την ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία (τυφλότητα) στην πληροφόρηση.
- Στο πλαίσιο συνεργασίας των Υπουργείων Εσωτερικών και Δικαιοσύνης συμπεριελήφθη στο άρθρο 81 του νόμου 5003/2022 (ΦΕΚ Α' 230/14-12-2022) «Δημοτική Αστυνομία, Φορείς Λαϊκών Αγορών, απλούστευση διαδικασιών μεταξύ Ο.Τ.Α. και Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, ρυθμίσεις εξομάλυνσης της εκλογικής διαδικασίας κατοίκων εξωτερικού και λοιπές ρυθμίσεις» ρύθμιση που προβλέπει την υποχρέωση των φορέων του δημοσίου τομέα, εφόσον δεν πληρούν τα ποσοστά απασχόλησης δικηγόρων με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον, να προβούν κατά προτεραιότητα σε πλήρωση των θέσεων αυτών στις επόμενες προκηρύξεις τους.
- Σε εφαρμογή του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, που υπεγράφη στις 2 Δεκεμβρίου 2021, για την επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού του δημοσίου τομέα στα αντικείμενα των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Αναπηρία και του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., εντάχθηκαν στον προγραμματισμό του Ινστιτούτου Επιμόρφωσης του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. επιμορφωτικά προγράμματα για «Τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία» που διεξάγονται σε τακτική βάση με μεγάλη ανταπόκριση από δημοσίους υπαλλήλους. Σε συνεννόηση δε με το ΕΚΔΔΑ προτάσσονται, στην επιλογή των επιμορφούμενων, υπάλληλοι του Υπουργείου Δικαιοσύνης με συναφή καθήκοντα ενώ, επιπλέον, έχουν προγραμματιστεί και υλοποιούνται σεμινάρια στα οποία συμμετέχουν ειδικά οι δικαστικοί υπάλληλοι που έχουν ορισθεί ως υπεύθυνοι για θέματα ΑμεΑ.
- Τέλος, στο πλαίσιο της ένταξης των δικαιωμάτων των ΑμεΑ στο θεματολόγιο των προγραμμάτων υποχρεωτικής επιμόρφωσης των δικαστικών λειτουργών, που

διοργανώνονται από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών [άρθρο 42 του ν. 4871/2021(Α΄ 246)], πραγματοποιήθηκε εντός και του 2023 (στις 19/5) το επιμορφωτικό σεμινάριο με θέμα: "Τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία στην έννομη τάξη: αστική– ποινική– διοικητική προσέγγιση”.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ**

Με εντολή Υπουργού
Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊσταμένη του Γραφείου
κ.α.α.
Η αρμόδια υπάλληλος
Μαρία Νούλα

Αριθμός σελίδων εγγράφου: ...4...
Αριθμός σελίδων συνημμένων: ...0...
Σύνολο σελίδων: ...4

